

Toverpiemels en Verrassingsdoosjes

tekst: Judith van Duivenboden-Kreijne

Seksualiteit is een breed begrip. We denken al snel aan seks, maar het is een heel breed gebied. Zoals het ontdekken van het eigen lijf, het ontwikkelen van gevoelens, ervaren dat seksualiteit ook te maken heeft met vriendschap, vertrouwen, veiligheid, plezier en grenzen aangeven.

Seksuele opvoeding gaat dus voor een groot deel over het laten ontdekken van het eigen lijf, kunnen voelen hoe fijn je eigen lijf is en hier positief naar te kunnen kijken. Dat is een mooie basis die je je kind mee kan geven voor zijn verdere leven.

Als opvoeder speel je een belangrijke rol in de seksuele ontwikkeling van je kinderen

Ontdekkingen

Een dreumes die zijn eigen geslachtsdeel aanraakt, kan merken dat dit een fijn gevoel geeft. Door ook deze lichamelijke aanraking niet af te keuren, krijgt het kind de boodschap mee dat het er mag zijn. Door bepaald gedrag te negeren of af te wijzen, kun je onbedoeld het signaal afgeven dat seksualiteit niet zou mogen bestaan. Terwijl het er gewoon is, elke dag weer. Wanneer je kind zo tussen de twee en vier jaar oud is zal het beseffen dat er jongetjes en meisjes zijn. Vaak zie je ook dat kinderen dan nieuwsgieriger worden naar de geslachtsdelen van ouders/verzorgers, zusjes of broertjes of die van vriendjes of vriendinnetjes. Sommige kinderen willen dan bijvoorbeeld heel graag mee naar de wc om te kijken, of tijdens het samen baden of douchen wil je kind heel graag jouw penis of vulva aanraken. Het zijn handige momenten om steeds opnieuw te benoemen hoe de lichaamsdelen heten, en hoe ze werken. Het is als ouder goed te zeggen wanneer je de aanraking niet prettig vindt. Hiermee stel je een voorbeeld naar je eigen kind: je mag nee zeggen tegen een ander als die aan jouw lichaam komt.

Masturbatie

Een kind kan zelf ook ervaren dat het aanraken van zijn piemel of haar vulva een fijne sensatie geeft. Vaak ontdekt je kind dit bij toeval en zal dit dan vaker herhalen bij bijvoorbeeld tv kijken of het in slaap vallen. Er zijn kinderen die vaak met hun hand in hun onderbroek zitten, anderen wrijven tegen een knuffel of de leuning van de bank. We kennen het als masturbatie of auto-stimulatie. Het geeft een ontspannen gevoel – eigenlijk net zoiets als duimen. Het heeft dus niet te maken met erotische gevoelens, maar gaat

juist over een lichamelijke reactie en het ontdekken van sensaties. Tussen het derde en zesde levensjaar zien we een piek in masturbatie van jongens en meisjes. Gemiddeld doet 1 op de 4 jongetjes en 1 op de 6 meisjes aan masturberen. Er is ook sprake van het bereiken van een hoogtepunt met een snellere ademhaling, blosjes op de wangen en meer transpireren. Soms komt het voor dat een (baby) jongetje een erectie (stijve piemel) krijgt. Dit is een reactie van het lichaam, het ontdekken van sensatie, maar het heeft niets te maken met erotische gevoelens.

Verliefd

Kleuters worden vaak verliefd. Dit hoort bij het ontwikkelen van het gevoelsleven. Dit kan zijn op de juf, papa of mama, maar ook op een ander kind, van het eigen of het andere geslacht. Zulke verliefdheden zeggen overigens niets over latere hetero- of homoseksualiteit.

Ruimte om te ontwikkelen

Sommige dingen doe je niet in het openbaar, zoals scheetjes laten, neuspeuteren en aan je piemel of vulva zitten. Kinderen vanaf een jaar of vier kun je dit leren en vertellen. Je kunt bijvoorbeeld zeggen: 'Ik snap dat je het fijn vindt om je vulva aan te raken, maar dat kan nu niet op de bank in de woonkamer. Het mag wel op je kamer.' Keur het gedrag niet af, maar wijs het goede moment en de plaats aan. Kinderen jonger dan vier jaar kun

Gemiddeld doet 1 op de 4 jongetjes en 1 op de 6 meisjes aan masturberen

je beter afleiden met bijvoorbeeld een knuffel of speeltje.

Wijs masturbatie niet af, omdat je kind dan schuldgevoelens kan krijgen. Het kan zijn dat het daardoor niet meer op een normale manier met seksualiteit omgaat. Ook kan het zijn eigen geslachtsdeel als iets vies gaan zien en als gevolg een negatief zelfbeeld ontwikkelen. Dit kan invloed hebben op volwassen leeftijd, bijvoorbeeld op het gebied van eigenwaarde en met het aangaan van sociale contacten. Volwassenen voelen vaak iets van schaamte wanneer hun kind openlijk bloot wil lopen, zich aan wil raken of masturbeert. Wanneer je hier juist niet te ingewikkeld over doet, geef je jouw kind de ruimte om in alle vrijheid zijn of haar lijf te ontdekken. Daarmee bied je een goed voorbeeld om gezond op te groeien. Kinderen die opgroeien in een vrij en open klimaat voelen zich vrij om alle vragen die ze hebben over seksualiteit te stellen. Wanneer je hiervan jongs af aan mee begint, werpt dit zijn vruchten af voor later. Een open klimaat betekent meer dan 'open staan voor vragen'. Het betekent ook dat seksualiteit een terugkerend en onbevangen gespreksonderwerp is binnen het gezin. Uit onderzoek van Rutgers: 'Seks onder je 25e' komt naar voren dat kinderen die opgroeien in een open klimaat op latere leeftijd minder kans hebben op gedwongen seks, gebruiken ze vaker voorbehoedmiddelen en beginnen ze later met het hebben van geslachts-gemeenschap.

De site www.kindenseksualiteit.nl biedt op een positieve manier advies over de seksuele opvoeding.